

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

**NUTARIMAS
DĖL BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS KAITOS GAIRIŲ PATVIRTINIMO**

2017 m. d. Nr. XIII-
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas n u t a r i a:

1 straipsnis.

Patvirtinti Bendrojo ugdymo mokyklos kaitos gaires (pridedama).

2 straipsnis.

Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinti Bendrojo ugdymo mokyklos kaitos gairių įgyvendinimo priemonių planą iki 2017 m. gruodžio 1 d.

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis

Teikia

Eugenijus Jovaiša
Tomas Tomilinas
Levutė Staniuvienė
Arūnas Gumuliauskas
Aušra Papirtienė
Stasys Tumėnas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Seimo
2017 m. d.
nutarimu Nr. XIII-

BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS KAITOS GAIRĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendrojo ugdymo mokyklos kaitos gairių (toliau – Gairės) tikslas – nustatyti Lietuvos bendrojo ugdymo sisteminių pokyčių sritis ir strateginius uždavinius. Įgyvendinant Gairės siekiama aktualizuoti ir paspartinti Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745 „Dėl Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos patvirtinimo“, iškeltų tikslų įgyvendinimą, veiksmingai prisidėti prie Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“, ir Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. rugsėjo 27 d. nutarimu Nr. XII-2654 „Dėl Lietuvos mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairių patvirtinimo“, įgyvendinimo. Gairėmis taip pat siekiama paskatinti Jungtinių Tautų 2015 m. rugsėjo 25 d. priimtos darnaus vystymosi darbotvarkės „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų“ 4-ojo darnaus vystymosi tikslo „Užtikrinti visa apimančią ir lygiavertę kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi“ įgyvendinimą.

2. Bendrojo ugdymo mokyklos kaitos tikslas – vadovaujantis humanistinėmis vertybėmis sutelkti pedagogų, visos mokyklos bendruomenės pastangas kiekvieno mokinio individualybei atsiskleisti, siekti asmenybės brandos, pasiekimų ir pažangos, ugdyti sėkmingai profesinei karjerai, atsakingai visuomeninei veiklai ir saviraiškai svarbias kompetencijas.

3. Bendrasis ugdymas tobulinamas vadovaujantis visuomenės darnaus vystymosi principų interpretacija švietimo politikos kontekste:

3.1. Vertybinės nuostatos: švietimas yra viešoji vertybė ir investicija į asmens sėkmę ir valstybės ateitį bei saugumą; švietimo sistemos paskirtis – kiekvienam asmeniui suteikti lygiavertes galimybes pasirinkti ir siekti išsilavinimo bei karjeros.

3.2. Sistemiškumas: švietimo sistema yra vientisa, užtikrinanti išsilavinimo galimybių įvairovę ir sklandų perėjimą iš vieno švietimo lygio į kitą, formaliojo ir neformaliojo švietimo tarpusavio dermę bei mokymąsi visą gyvenimą siekiant užsibrėžtų mokymosi rezultatų.

3.3. Kontekstualumo ir tarptautiškumo dermė: švietimo politika atliepia ir yra integruojama į tarptautinius procesus, atskleidžiant nacionalinį savitumą ir poreikius.

3.4. Refleksijos ir ateities įžvalgos dermė: švietimo politikos formavimas ir įgyvendinimas grindžiamas apibendrinta pažangia patirtimi ir kreipiamas į visuomenės ir valstybės raidos strateginių tikslų įgyvendinimą.

3.5. Bendradarbiavimas: švietimo politika formuojama ir įgyvendinama sutelkiant įvairių suinteresuotų grupių ir institucijų pastangas jos rezultatyvumui ir veiksmingumui pasiekti tarptautiniu, sisteminiu, instituciniu ir asmeniniu lygmeniu.

4. Bendrojo ugdymo pokyčių siekiama šiose susijusiose srityse:

4.1. ugdymo turinys;

4.2. pedagogų rengimas ir karjera;

4.3. edukologijos srities moksliniai tyrimai;

4.4. mokyklų strateginis valdymas;

4.5. bendrojo ugdymo finansavimas.

5. 2015 metais patvirtinti bendrojo ugdymo plėtotės dokumentai – Geros mokyklos koncepcija ir Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas (patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymais Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ ir Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“) – kreipia į aukštesnės švietimo kokybės ir veiksmingumo siekius bei skatina sukurti ir įdiegti jų įgyvendinimo priemones.

II SKYRIUS ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

6. Išsilavinimas – esminė šiuolaikinės visuomenės ir valstybės pažangos bei kiekvieno asmens sėkmės prielaida. Svarbiausios bendrojo ugdymo kokybės charakteristikos yra mokinio branda, pasiekimai ir pažanga (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos“).

7. Nuo 2006 metų Lietuva dalyvauja tarptautinėje mokinių pasiekimų vertinimo programoje (PISA, angl. *Program for International Student Assessment*). Visose vertinimo srityse – gamtamokslio, matematinio raštingumo ir skaitymo gebėjimų – Lietuvos mokinių pasiekimai žemesni už tyrime dalyvaujančių šalių vidurkį (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 29 d. nutarimas Nr. 234 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“). Dauguma Lietuvos mokinių sėkmingai atlieka pagrindinių žinių atkūrimo ir žinomų taisyklių taikymo užduotis, tačiau gerokai mažiau įveikia probleminius, integralaus mąstymo ir kūrybiškumo reikalaujančius uždavinius. Tarptautinių ir nacionalinių tyrimų duomenys rodo statistiškai reikšmingus ugdymo kokybės skirtumus tarp mokyklų, ypač tarp miesto ir kaimo mokyklų, kai kuriose gebėjimų vertinimo srityse reikšmingai skiriasi merginų ir vaikinų pasiekimai.

8. Mažėjant bendrojo ugdymo mokyklų skaičiui kaimo vietovėse, ribojamos gyventojų galimybės gauti kokybišką bendrąjį ugdymą ir neformalųjį švietimą. Ryškėja vaikų dalyvavimo neformaliajame ugdyme netolygumai – vienos savivaldybės įvairiomis neformaliojo švietimo galimybėmis pasinaudoja mažiau nei ketvirtadalis mokinių, kitose – visi (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 29 d. nutarimas Nr. 234 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“). Valstybė privalo suteikti visiems lygiavertės galimybes gauti kokybišką švietimą, nepaisant tautybės, amžiaus, socialinės padėties ar gyvenamosios vietos.

9. Mokytojų kolektyvai neatsinaujina: šalies mokyklose dirba daug vyresnių nei 50 metų pedagogų, o jaunesni nei 30 metų mokytojai bendrojo ugdymo mokyklose 2016 m. tesudarė 3–5 procentus (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 29 d. nutarimas Nr. 234 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“). Kad geriausi abiturientai rinktųsi pedagogo profesiją, svarbiausi veiksniai, formuojantys profesijos statusą visuomenėje, yra kokybiškas pedagogų rengimas, patrauklios darbo sąlygos, profesinio tobulėjimo galimybės bei adekvatus atlyginimas.

10. Planuotos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo sistemos, kuri užtikrintų veiksmingą pagalbą mokytojui, mokyklos vadovui, nepavyko sukurti (Valstybės kontrolės 2016 m. gegužės 10 d. paskelbta valstybinio audito ataskaita Nr. VA-P-50-3-5 „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimas“). Tobulinant kvalifikaciją svaresnis turėtų būti aukštųjų mokyklų bei institutų mokslininkų indėlis – aktualizuoti ir susieti su besikeičiančia tikrove įvairių mokomųjų dalykų turinį, kurti ir perteikti didaktikos naujoves, modernizuoti ugdymo infrastruktūrą.

III SKYRIUS BRANDŽIOS ASMENYBĖS, IŠSILAVINUSIO PILIEČIO UGDYMAS

11. Asmenybės brandai ir individualioms galimybėms atskleisti yra svarbi racionali visų ugdymo sričių – humanitarinio, socialinio, gamtamokslio ir meninio ugdymo pusiausvyra.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „ugdymo turinį sudaro tai, ko mokoma ir mokomasi, kaip mokoma ir mokomasi, kaip vertinama mokinių pažanga ir pasiekimai, kokios mokymo ir mokymosi priemonės naudojamos.“ Ugdymo turinyje bendrieji ir dalykiniai gebėjimai siejami su aktualiais visuomenės darnaus vystymosi ir kultūros kontekstais. Aktyvi mokinių veikla kreipiama linkme, leidžiančia ugdyti galias atsakingai įgyvendinti (asmeniškai, šeimoje, bendruomenėje) vertybėmis ir naujausiomis žiniomis grindžiamus sprendimus dabar ir kurti ateities perspektyvą.

12. Ugdymo turinio kaitos strateginiai uždaviniai ir numatomi jų įgyvendinimo rezultatai:

12.1. Parengti bendrojo ugdymo programas, orientuotas į kompetencijų plėtotę.

Bendrojo ugdymo programose dėmesys sutelkiamas į mokinio bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą. Kompetencijos integruoja žinias, gebėjimus ir vertybines nuostatas, jie plėtojami ir pritaikomi mokantis įvairių mokomųjų dalykų, dalyvaujant neformaliojo švietimo programose, įvairiose praktinėse mokyklos ir bendruomenės veiklose. Atsižvelgiant į amžiaus tarpsnių ypatumus, mokinio pasaulėvaizdis nuosekliai konstruojamas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmenimis, pasižyminčiais daugialypėmis jungtimis tarp mokomųjų dalykų ir (arba) ugdymo sričių.

12.2. Užtikrinti tinkamus materialiuosius mokymo(si) išteklius.

Bendrojo ugdymo programų įgyvendinimo materialieji ištekliai apima mokomąją ir metodinę medžiagą, aktyvų mokymąsi skatinančius vadovėlius, jiems kurti pasitelkiami įvairių sričių mokslininkai ir mokytojai praktikai. Plėtojama mokytojų konsultavimo sistema – virtuali metodinės paramos platforma. Visų tipų mokyklų ugdymo infrastruktūra modernizuojama diegiant pažangias informacines ir kitas technologijas bei ugdymo modelius, naudojant neformaliojo ugdymo aplinką, pavyzdžiui, muziejus, kūrybinių industrijų ir verslo įmones, gamtos mokyklas saugomose teritorijose, universitetų mokslinių tyrimų ar atviros prieigos centrus ir kt.

12.3. Tobulinti asmeninių mokymosi pasiekimų vertinimo sistemą.

Vertinant mokinių mokymosi ir bendrųjų kompetencijų plėtotės pasiekimus, didesnė reikšmė teikiama formuojamajam vertinimui, mokinio ir mokytojo dialogu grindžiamam grįžtamajam ryšiui ir tolesnio mokymosi asmeninės perspektyvos aptarimui. Vertinimas derinamas su tarptautinių mokymosi pasiekimų kriterijais ir metodikomis, kūrybiškai panaudojant informacines sistemas. Mokinio brandos įvertinimas (brandos atestatas) grindžiamas 11–12 klasių rezultatų kaupiamuoju (pažangos) vertinimu, įskaitant brandos egzaminus ir pasirinktos srities brandos darbą bei neformaliojo ugdymo (mokslo, meno, sporto) ir visuomeninės veiklos pasiekimus.

IV SKYRIUS

PEDAGOGŲ RENGIMO IR KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO SISTEMA

13. Pedagogo profesionalumas, profesinė etika – svarbiausi mokinio ir mokyklos pažangos veiksniai. Pedagogo kompetencijos ir vaidmuo atliepia bendrojo ugdymo strategines nuostatas ir užtikrina mokinių pasiekimų bei mokyklos plėtotės tikslų įgyvendinimą. Kvalifikacijos tobulinimas yra neatsiejama pedagogo veiklos dalis.

14. Pedagogų rengimo kaitos ir karjeros užtikrinimo strateginiai uždaviniai ir numatomi jų įgyvendinimo rezultatai:

14.1. Parengti šiuolaikinio pedagogo kompetencijų aprašą, suderintą su Švietimo ir ugdymo studijų kryptių aprašu.

Pedagogo (mokytojo, švietimo administracijos, socialinio pedagogo ir kt.) kompetencijų aprašas nustato bendrojo ugdymo sistemos darbuotojo profesinės karjeros perspektyvą. Juo vadovaujantis apibrėžiamos bendrojo ugdymo specialistus rengiančių studijų programų, profesinių studijų ir kvalifikacijos tobulinimo programų ugdomos kompetencijos bei su jomis susieti skirtingų pareigybių (kategorijų) ir konkursinių atestacijų reikalavimai.

14.2. Suformuoti nacionalinę pedagogų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemą.

Bendrojo ugdymo įstaigų pedagogai rengiami edukologijos mokslinius tyrimus vykdančiuose universitetuose, užtikrinančiuose tinkamas pedagoginės praktikos ir pradedančiųjų mokytojų podiplominės stažuotės sąlygas. Studijos gali vykti lygiagrečiuoju, gretutiniu ir nuosekliuoju būdu, lanksčiai taikant nuolatinį ir ištestinių studijų formas ir individualų studijų planavimą. Rengiant plataus akiračio mokytojus, pirmumas teikiamas dviejų mokomųjų dalykų mokytojų rengimui. Mokytojai pradeda dirbti savarankiškai tik įgiję magistro kvalifikacinį laipsnį.

Kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo veikla sutelkiama pedagogus rengiančiuose universitetuose. Kvalifikacijos tobulinimas grindžiamas moksliniais tyrimais ir kritine pažangios praktikos analize, atsižvelgiant į aktualius bendrojo ugdymo kaitos bei konkrečios mokyklos poreikius, pirmumą teikiant tęstiniais mokymams, mokyklų komandų mokymams ir konsultavimui darbo vietoje.

14.3. Suformuoti pedagogų veiklos vertinimo ir nuoseklios karjeros prielaidas.

Pedagogo karjerą (užimamą pareigybę) lemia pasiektas kompetentingumo lygis ir veiklų įvairovė. Kasmet atliekama pedagogo veiklos savianalizė ir vertinimas, siejant su mokinių ugdymo(si) rezultatais ir profesiniu indėliu į mokyklos strateginių tikslų įgyvendinimą. Ne rečiau kaip kartą per 5 metus arba pretenduojant į aukštesnę pareigybę (kategoriją) vykdoma atestacija teisės aktų nustatyta tvarka. Vadovaujantis atestacijos rezultatais, mokytojams gali būti suteikiamos ilgalaiškės (iki vienerių metų trukmės) profesinės atostogos metodinei medžiagai rengti, stažuotei ir (arba) tiriamajam darbui atlikti.

V SKYRIUS

MOKSLINIAI TYRIMAI BENDROJO UGDYMO INOVACIJOMS

15. Nuolat atsinaujinančiai ir visuomenės raidos iššūkius patiriančiai bendrojo ugdymo sistemai būtinas kompleksinė analize ir mokslinėmis įžvalgomis grindžiamas politikos formavimas ir sprendimų priėmimas. Veiklos kritinė analizė ir moksliniais tyrimais grindžiamos inovacijos yra dinamiškos ugdymo sistemos veiksmingumo prielaida.

16. Bendrojo ugdymo plėtotės strateginiai uždaviniai ir numatomi jų įgyvendinimo rezultatai:

16.1. Ugdyti pedagogų tyrėjo gebėjimus, orientuotus ugdymo turiniui ir procesui tobulinti.

Pedagogo veikla yra neatsiejama nuo jos efektyvumo ir mokinių ugdymo rezultatų analizės ir nuolatinio pedagoginės veiklos tobulinimo. Pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo programose ir atestacijos reikalavimuose būtina deramą vietą skirti gebėjimui atlikti ugdymo refleksiją ir analizę, kūrybiškai taikyti teorines žinias ir mokslinių tyrimų rezultatus, priimti inovatyvius sprendimus, įvertinant alternatyvas bei tikėtinus socialinius ir etinius padarinius. Pedagogams sudaromos sąlygos rengti metodines publikacijas, dalyvauti mokslinėse stažuotėse ir (arba) studijuoti edukologijos doktorantūroje.

16.2. Įgyvendinti ugdymo inovacijų žvalgomojus projektus.

Ugdymo kaitos uždaviniams ir inovacijoms įgyvendinti inicijuojami ir įgyvendinami žvalgomieji projektai, kad bendrojo ugdymo sistemai būtų rekomenduojamos išbandytos ir pasiteisinusios naujovės. Skatinamas mokslininkų ir pedagogų praktikų dalyvavimas nacionaliniuose bei tarptautiniuose projektuose ir teminių tinklų veikloje.

16.3. Įsteigti Ugdymo tyrimų ir inovacijų centrą (tinklą).

Siekiant sutelkti mokslininkų pajėgas bendrojo ugdymo tyrimams ir inovacijoms kurti, įsteigiamas Ugdymo tyrimų ir inovacijų centras, veikiantis tinkliniu principu. Centro pagrindinė funkcija – tobulinti bendrojo ugdymo sistemą: analizuoti ugdymo tendencijas ir švietimo politikos įgyvendinimo stebėsenos rezultatus; atlikti Lietuvos mokinių pasiekimų tyrimus ir tarptautinių tyrimų (PISA ir kt.) antrinę analizę; vykdyti mokymo(si) išteklių ekspertinį

vertinimą ir atlikti kitas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos perduotas ekspertines funkcijas; rengti bendrojo ugdymo politikos ir jos įgyvendinimo priemonių rekomendacijas; pagrįsti ugdymo naujoves ir telkti aukštųjų mokyklų bei kitų atitinkamų organizacijų specialistus žvalgomiesiems projektams įgyvendinti; organizuoti pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemos dėstytojų mokymus.

VI SKYRIUS

SAVITA MOKYKLOS STRATEGIJA IR KULTŪRA

17. Ugdymas yra veiksmingas, kai į nacionalinės švietimo politikos uždavinių svarstymą ir įgyvendinimą įtraukiama visa mokyklos bendruomenė: mokiniai, jų tėvai, mokytojai ir kiti darbuotojai, administracija. Vadovaudamiesi sutartomis vertybėmis ir siekiniais, jie prisiima skirtingus įsipareigojimus ir drauge kuria mokykloje savitą ugdymo(si) ir bendrystės aplinką – ateities visuomenės modelį.

18. Mokyklos kaitos strateginiai uždaviniai ir numatomi jų įgyvendinimo rezultatai:

18.1. Skatinti mokyklų savarankiškumą ir įvairovę.

Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308, įvardija bendrojo ugdymo institucinės pertvarkos siekinius, kuriais grindžiamas mokyklos strateginis valdymas. Mokyklos strategija apima visas veiklos sritis – formalųjį ir neformalųjį ugdymą, projektus, socialines sąlygas, žmogiškųjų ir materialųjų išteklių plėtotę, bendradarbiavimą su visuomene. Mokyklos skatinamos kurti ir įgyvendinti veiklos modelius, užtikrinančius geriausius ugdymo(si) rezultatus įvairių poreikių vaikams, plėtoti demokratiškas savivaldos ir pasidalytos lyderystės formas.

18.2. Formuoti mokyklos kokybės kultūrą.

Mokyklos bendruomenė skatinama sutarti dėl planavimo laikotarpio kokybės siekinių ir rodiklių bei būdų jiems pasiekti. Veiklos savianalizė, dalyvaujant suinteresuotoms šalims, yra esminis ugdymo kokybės tobulinimo veiksnys ir paskata kurti besimokančią, socialiai atsakingą organizaciją. Išorinis mokyklų vertinimas nuosekliai keičiamas konsultavimu ir metodine pagalba, atsižvelgiant į mokyklos strategijos įgyvendinimo pažangą bei dermę su nacionalinės švietimo politikos uždaviniais. Apie pasiektus mokyklos veiklos rezultatus ir sprendžiamas problemas informuojama mokyklos bendruomenė, dalininkai ir steigėjas.

18.3. Stiprinti mokyklos ir vietos bendruomenės sąveiką.

Mokyklos ir vietos bendruomenės sąveika yra svarbi dviem aspektais: bendruomenės gyvenamos ir sąlygų ypatumai teikia galimybių praturtinti ugdymo turinį tikrovės kontekstais ir plėtoti profesinį orientavimą, o bendruomenės problemų, jų priežasčių ir perspektyvos aptarimas motyvuoja imtis pažangių, gyvenimo kokybę gerinančių pokyčių, ugdyti tiriamosios ir pilietinės veiklos įgūdžius. Skatinama daugialypė mokyklos partnerystė su vietos savivaldos ir nevyriausybėmis organizacijomis, verslo įmonėmis, akademinėmis ir kultūros institucijomis, laiduojanti ugdymo turinio aktualumą ir visuomeninės veiklos įvairovę.

VII SKYRIUS

KOKYBIŠKO UGDYMO PRIEINAMUMĄ UŽTIKRINANTIS FINANSAVIMAS

19. Bendrojo ugdymo sistema, atstovaudama viešajam interesui, yra įpareigota užtikrinti visiems lygiavertes švietimo sąlygas ir kokybę nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Mokinių, kurių pasiekimai žemesni dėl nepalankių ugdymo, socialinių, ekonominių ir kultūrinių sąlygų, gebėjimams plėtoti numatoma papildomų lėšų ir žmogiškųjų išteklių.

20. Bendrojo ugdymo finansavimo strateginiai uždaviniai ir numatomi jų įgyvendinimo rezultatai:

20.1. Didinti bendrojo ugdymo prieinamumą.

Ugdymo kokybės teritoriniams ir socialiniams skirtumams švelninti ir lygiavertėms ugdymo(si) galimybėms užtikrinti taikoma diferencijuota lėšų skyrimo mokykloms schema, atsižvelgiant į bendruomenės poreikius ir veiklos sąlygas bei regioninės plėtros perspektyvą. Daugiafunkciai bendruomenės centrai panaudojami neformaliojo švietimo ir kūrybinei veiklai („visos dienos mokykla“). Ugdymo formas ir turinį pritaikant skirtingiems lavinimo poreikiams tenkinti, puoselėjama lietuvių ir tautinių mažumų kultūra, skatinama mokinių saviraiška.

20.2. Įdiegti mokytojo karjeros ypatumus atitinkančią atlyginimų sistemą.

Mokytojų, kito pedagoginio personalo atlyginimai grindžiami etatinio darbo apmokėjimo tvarka. Atlyginimai diferencijuojami pagal darbuotojo atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams ir darbo sąlygų skirtumus atsižvelgiant į mokyklos ir jos buvimo vietovės tipą bei atliekamų veiklų įvairovę. Numatyta lanksti pedagogų pensijų skyrimo ir pasitraukimo iš profesinės veiklos, perkvalifikavimo tvarka ir papildomos socialinės garantijos į periferiją persikėlusiams jauniems specialistams.

20.3. Užtikrinti Europos Sąjungos struktūrinių fondų sisteminį efektyvumą.

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis įgyvendinami projektai kreipiami į bendrojo ugdymo strateginių uždavinių įgyvendinimą. Siekiant jų sisteminio poveikio, finansavimo sąlygų aprašuose įvardijami rezultatų kokybės vertinimo kriterijai ir rodikliai. Investicinių projektų rezultatams vertinti pasitelkiami bendrojo ugdymo perspektyvą išmanantys ekspertai, kurie parengia jų pritaikymo bendrojo ugdymo sistemoje rekomendacijas.

VIII SKYRIUS GAIRIŲ ĮGYVENDINIMAS

21. Įgyvendinant Gaires, būtina atnaujinti ir tarpusavyje suderinti bendrąjį ugdymą reglamentuojančius ir su jais susijusius teisės aktus.

22. Vadovaudamasi Gairėmis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė įvertina Vyriausybės programos priemonių ir jų įgyvendinimo rodiklių atitiktį Gairėms ir strateginiams uždaviniams.

23. Gairių įgyvendinimo stebėseną integruota į Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo stebėseną, o kasmetinė Gairių įgyvendinimo ataskaita yra Vyriausybės metinės ataskaitos sudėtinė dalis.

24. Gairių įgyvendinimo priemonių plano vykdymo parlamentinę priežiūrą atlieka Lietuvos Respublikos Seimas.
